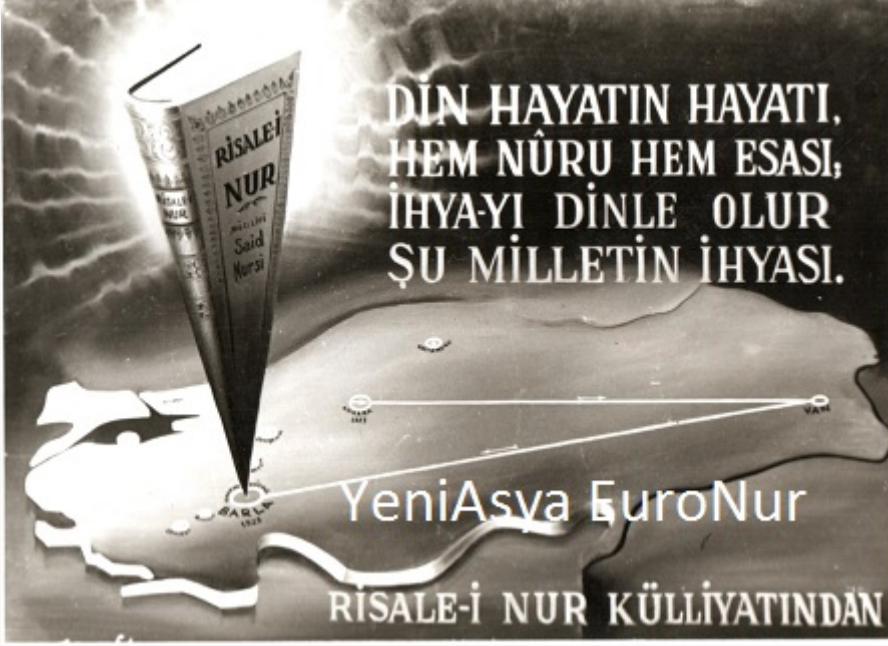

Sünnet ile Bid'at arasındaki farklar nelerdir?

“11. Lem’a’da İmam-ı Rabbani’nin sünnet görüşünü açıklar mısınız? Sünnet ile bid’at arasındaki farklar nelerdir?”
İmam-ı Rabbani Hak Söylüyor

Bediüzzaman “Mirkat-üs Sünneti ve Tiryaku Maraz-ıl Bid’a” ismini verdiği On Birinci Lem’ada İmam-ı Rabbani’nin sünnetin önemi ile ilgili, kendisinin de tasdik ettiği bir sözünü naklediyor.

İmam o sözünde şöyle diyor: “Ben seyr-i ruhanîde kat’-ı meratib ederken, tabakat-ı evliya içinde en parlak, en haşmetli, en letafetli, en emniyetli; Sünnet-i Seniyyeye ittibai, esas-ı tarikat ittihaz edenleri gördüm. Hatta o tabakanın âmi evliyalari, sair tabakatın has velilerinden daha muhteşem görünüyordu.”

Bu sözü naklettikten sonra Bediüzzaman diyor ki: “Evet, Müceddid-i Elf-i Sâni İmam-ı Rabbânî (ra) hak söylüyor. Sünnet-i Seniyyeyi esas tutan, Habibullah’ın zıllı altında makam-ı mahbubiyete mazhardır.”¹

Esasen bu nakil İmam-ı Rabbani’nin aklının görüşü değil; kalbinin keşfidir ve müşahedesidir.

Böyle muhakkik-i evliyada kalbin keşfi, aklın görüşünden daha keskindir ve daha gerçekçidir.

Sünnet ile Bid’at Arasındaki Fark

İmam-ı Rabbani bize sünnet ile bid’at arasındaki büyük farkı hatırlatıyor.

Sünnette vahyin nuru ve feyzi vardır, mührü ve imzası vardır, emri ve cilâsı vardır, ışığı ve boyası vardır.

Sünnet, vahyin iltifat-ı şahanesidir.

Bid’atte ise vahiyden hiçbir iz ve eser yoktur. Bid’at karanlıktır. Bid’at nursuzdur. Bid’atte vahyin boyası yoktur.

Bid’at-ı hasene dedikleri bid’atın masum cinsinde de nur ve feyiz yoktur. Bid’at-ı hasene, bid’ate göre vahye sadece bir gömlek daha yakındır. Yoksa vahy-i mahz değildir. Yani vahyin kendisi değildir.

Bunu ondan istememelidir. Çünkü bid’at-ı hasenenin dükkânında vahiy yoktur.

Meselâ Ramazan gecelerinde teravîh namazı kılmak vahy-i mahzdır.

Şeriatte hükmü sünnet-i müekkededir.

Fakat teravîh namazını camide cemaatle kılmamanın şeriatte hiçbir hükmü yoktur.

Bu, Hazret-i Ömer'in de (ra) ifadesiyle bid'at-ı hasenedir.

Yanlış anlaşılmasın; yatsı namazının farzını cemaatle kılmak sünnet-i müekkededir. Ama sünnetleri cemaatle kılmak sünnet değildir.

Sünnetlerde sünnet olan sünneti bireysel kılmaktır.

Dolayısıyla nur ve feyiz sünneti bireysel kılmakta vardır.

Ama başta Hazret-i Ömer (ra) olmak üzere, ümmetin bu namazı daha şevkli kılması, bilmeyenlerin de kılmasına imkân vermesi, iyilik ve takvada yardımlaşma ruhunu taşıması, emr-i bilmaruf yaklaşımına daha uygun düşmesi gibi yine vahiyden beslenen hikmetlerle İslâm uleması ve ümmeti bin dört yüz yıldır bu namazı camide cemaatle kılmayı önemsemiştir. Böyle de yerleşmiştir. Güzel de olmuştur.

Fakat sünnetten doğrudan destek almadığı için, bid'at-ı hasene denmiştir.

Tarikat Adabı Vahye Aykırı Olmasa da

Keza İmam-ı Rabbani'nin ifade ettiği gibi, bazı tarikatlarda bazı adap, erkân, usûl ve kurallar vardır. Bunların bir kısmı sünnetten alınmış değildir. Bunlar müridin nefis terbiyesi için veya mertebe kat etmesi için tarikat erbabı tarafından ortaya konmuş kurallardır.

Meselâ şeyhin eteğini öpmek, zikir esnasında sema kalkmak, def çalmak, bir eli yukarıya bir eli aşağıya açık tutup ayakta dönmek, nefis terbiyesi için bir çile dönemi ihdas etmek, gururunu kırmak için usûl olarak müridi çeşitli emirlerle imtihan etmek gibi nice tarikat adabı ve erkânı vardır ki, bunlar elbette vahye aykırı kurallar değildir.

Fakat vahyin düpedüz kendisi de değildir.

Elbette bu yol ile, vahyin de hedefinde bulunan kemâlâta ulaşmak mümkün olmuştur. Yani aslında bu yol işe de yaramıştır. Çünkü temelde haram unsurlar taşımıyor.

Fakat böyle vahye dolayısıyla dayanan bir adap en parlak bir yol da olsa, Sünnet-i Seniyye ile mana âleminde yarışmıyor. Onun en büyük velisi, bunun en küçük müridi ile boy ölçüşemiyor.

Çünkü bunda doğrudan vahiy sırrı vardır.

Ötekisinde ise vahiy sırrı bire bir değil; dolayısıyla vardır.

İmam-ı Rabbani'nin dediği bu olsa gerektir.

Dipnot: 1- Lem'alar, s. 55.